

Asia: VN/13979/2023

Hallituksen esitys laeiksi sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain 12 ja 96 §:n muuttamisesta (Suurjänniteverkkohanke)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua luonnosta hallituksen esitykseksi laeiksi sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain 12 ja 96 §:n muuttamisesta eli niin sanotusta Suurjänniteverkkohankkeesta.

Kokonaisuus toteuttaa pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaa, jonka mukaan sähkön siirtoverkon toimivuutta ja riittävyyttä energiamurroksen perustana ja Suomen keskeisenä kilpailuetuna vahvistetaan. Edelleen ohjelman mukaan tärkeiden teollisuuden keskittymien sähkönsiirtotarve ja kohtuulliset sähkönsiirtokustannukset varmistetaan investointien mahdollistamiseksi, ja kotitalouksien ja yritysten mahdollisuuksia rakentaa omaa sähköverkkoa ja kytkeä siihen sähkön pientuotantoa sekä toteuttaa energiayhteisöjen kokeiluja vahvistetaan.

Keskuskauppakamari pitää kokonaisuutta hyvin valmisteltuna ja perusteellisena. Teollisuuden ja yhteiskunnan sähköistymisen, teollisten investointien ja kasvavan sähkön kysynnän myötä toimiva sähkön siirtoverkko on olennainen osa onnistunutta energiamurrosta. Sähkön tuotannon ja kysynnän kasvaessa myös siirron ja siten uusien sähköverkkojen rakentamisen tarve kasvaa.

Keskuskauppakamari keskittyy lausunnossaan erillislinjoja koskevaan sääntelyyn, jonka uudistamista pidämme kannatettavana. Ehdotuksella edistettäisiin kiinteistörajat ylittävien energiayhteisöjen toimintamahdollisuuksia erillistä linjaa koskevan sääntelyn kautta.

Ehdotus vapauttaisi kaikkensuuruisia voimalaitoksia palvelevat ja kaikilla jännitetasoilla toimivat erilliset linjat sähköverkkoluvan vaatimuksesta. Tämä on esitysluonnoksessa esitetyistä vaihtoehtoista tasapuolisin ratkaisu.

Erillisten linjojen rakentamisen edistäminen nykyistä laajemmin, mutta esitysluonnoksessa rajatulla tavalla voi osaltaan lievittää verkkorakentamisen pullonkauloja ja kokonaistarvetta. Vaikutusarvion mukaan tämä vähentäisi myös verkkorakentamisen edellyttämää maankäyttöä. Tämä vähentäisi osaltaan verkkorakentamisen kustannuksia ja kielteisiä vaikutuksia esimerkiksi ympäristöön tai maanomistajille.

Kuten esityksen perusteluissa todetaan, erillislinjojen laajemmalla sallimisella voisi olla merkitystä erityisesti vetytalouden edistämisen kannalta. Erillislinja suoraan uusiutuvan energian tuotantolaitoksesta tukee esimerkiksi sähkön lisäisyyttä koskevien RFNBO-vaatimusten täyttämistä uusiutuvan vedyn valmistuksessa.

Keskuskauppakamari huomauttaa, että erillistä linjaa koskevat esitysluonnoksen perustelut käsittelevät vain tilanteita, joissa joko kulutuskohde tai tuotantoyksikkö on uusi. Suomessa on kuitenkin olemassa olevia kohteita, joissa tuotantoyksiköllä on historiallisesti suora yhteys kulutuskohteeseen. On olennaista, että tulkinta siitä, että erillislinja ei edellytä sähköverkkolupaa pätee uusien kohteiden lisäksi myös soveltuvien osin tällaisiin olemassa oleviin kohteisiin. Asia tulisi täsmentää 4 §:n 2 kohdan yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Säkinen Teppo
Keskuskauppakamari